

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3300
2. Gældende ret	3301
2.1. Vidnepligt	3301
2.2. Den strafferetlige beskyttelse af vidner	3301
2.3. Retsplejelovens beskyttelsesregler for vidner	3302
2.4. Gældende ret før forbudet mod anonyme vidner	3302
2.5. Tidligere lovforslag og initiativer vedrørende vidnebeskyttelse	3303
3. Norsk ret	3306
4. Forslagets baggrund og indhold	3306
4.1. Generelle overvejelser	3306
4.2. Retsplejerådets overvejelser og forslag	3306
4.3. Justitsministeriets forslag	3307
5. Forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention	3309
6. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.	3310
7. Hørte myndigheder mv.	3310

1. Indledning

1.1. Lovforslaget har til formål at indføre en yderligere beskyttelse af vidner i straffesager.

Vidners retsstilling foreslås således styrket ved, at der i straffesager i ganske særlige tilfælde kan ske hemmeligholdelse af et vidnes identitet over for tiltalte. Hermed sigtes der til tilfælde, hvor omstændighederne i sagen med styrke taler for, at vidnet kan blive udsat for repressalier eller andre ubehageligheder, hvis den tiltalte får oplysninger om vidnets identitet.

1.2. Forslaget skal ses på baggrund af, at det i sig selv er uacceptabelt, hvis et vidne i en straffesag bliver udsat for trusler og repressalier. Samtidig kan frygten for repressalier mv. betyde, at bekæmpelsen af alvorlig kriminalitet bliver svækket, fordi vidner ikke tør stå frem med deres viden. Hvis et vidne på grund af en sådan frygt ikke tør afgive forklaring, kan der således

opstå den situation, at anklagemyndigheden ikke er i stand til at bevise gerningsmandens skyld.

Uanset at antallet af trusler mv. mod vidner er meget lavt i forhold til det samlede antal vidner, der hvert år yder deres bidrag til at få opklaret kriminalitet og til at få dømt de skyldige, er det særdeles vigtigt, at vidner i videst muligt omfang gives en sådan beskyttelse, at frygt for repressalier ikke afholder nogen fra at vidne. Dette gælder naturligvis i første række af hensyn til det enkelte vidne og af hensyn til opklaringen af de sager, hvor der er en konkret risiko for overgreb. Men det er også – mere generelt – af stor betydning for borgernes indstilling til det at optræde som vidne, at de er sikre på, at myndighederne tager de nødvendige forholdsregler for at beskytte vidner, når det er påkrævet.

Efter forslaget gives der domstolene mulighed for efter en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag at bestemme, at et vidnes navn, stilling og